

Cikkismertetés: A hat- és hétéveseket célzó, elhízást megelőző iskolai programok hatékonyságának randomizált, ellenőrzött klasztervizsgálata (WAVES vizsgálat)

Article review: Effectiveness of a childhood obesity prevention programme delivered through schools, targeting 6 and 7 year olds: cluster randomised controlled trial (WAVES study)

Ismertető: Erdei Gergő ✉
Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet

Ismertetett cikk: Peymane Adab, Miranda J Pallan, Emma R Lancashire et al. Effectiveness of a childhood obesity prevention programme delivered through schools, targeting 6 and 7 year olds: cluster randomised controlled trial (WAVES study). *BMJ*. 2018;360:k211
DOI: 10.1136/bmj.j3984

Beküldve: 2018. 10. 24.
doi: 10.24365/ef.v59i6.371

Kulcsszavak: gyermek; elhízás; iskola; prevenció; testtömegindex

Keywords: child; obesity; school; prevention; body mass index

A közleményben ismertetett WAVES vizsgálat célja az volt, hogy értékelje az egészséges életmódra irányuló iskolai és családi programokat a gyermekkori elhízás megelőzésére gyakorolt hatásuk alapján. A vizsgálatban 54 iskola 1392 (kontrollminta $n=732$) tanulója vett részt. Az intervenció időtartama 12 hónap volt, amely alatt a tanulók és családjuk az egészséges táplálkozás és a rendszeres fizikai aktivitás elméleti és gyakorlati elemeivel ismerkedhettek meg. A kutatók azt feltételezték, hogy az intervenció és a kontrollcsoport testtömegindexe (BMI) között különbséget fognak találni a vizsgálat 15. és 30. hónapja között. A vizsgálat másodlagos kimenetelében azt várták, hogy további antropometriai, táplálkozási, fizikai aktivitásbeli és pszichológiai különbségeket fognak azonosítani. A vizsgálat indulásakor 54 iskola 1392 tanulójának testtömegét mérték meg, majd 15 hónap múlva 53 iskola 1249 tanulóját, ezt követően pedig a

30. hónapban 53 iskola 1145 tanulóját mérték. A vizsgálat 15. [átlagos különbség: $-0,075$ (95% CI: $-0,183$; $0,033$) $p=0,18$] és 30. [átlagos különbség: $-0,027$ (95% CI: $-0,137$; $0,083$) $p=0,63$] hónapjában sem találtak szignifikáns eltérést a kontrollcsoport és az intervenció csoport BMI-je között. A vizsgálatban nem tudtak szignifikáns különbséget azonosítani más antropometriai, táplálkozási, fizikai aktivitásbeli és pszichológiai mérések eredményei esetében sem.

Jelen vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy a tapasztalati tanulásra fókuszáló beavatkozásnak nem volt statisztikailag szignifikáns hatása a BMI-re vagy a gyermekkori elhízás megelőzésére. Eredményeik szerint az iskolák önmagukban valószínűleg nem elég hatékonyak a gyermekkori elhízás visszaszorításában, hiszen az eredményes beavatkozáshoz több szektorban és számos környezeti tényezőben szükséges beavatkozni.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

Több szisztematikus áttekintés is azt sugallja, hogy az iskola alapú beavatkozások hatékonyak lehetnek a gyermekkori elhízás megelőzésében, azonban a jelen közlemény adatai alapján az iskolai oktatást ki kell egészíteni szélesebb körben tett beavatkozásokkal a hatékonyság növeléséhez.